

SWOBODA RES JE ZLATA...

„Čprav II. grupa odredov s pohodom, ki ga je začela 19. in končala 22. maja 1942, ni uspela opraviti svoje osnovne naloge in priti na štajersko stran, je njen boj 21. maja pod Tujim grmom ena najsvetlejših strani v zgodovini te enote. Številčno in po oborožitvi veliko močnejše nemške policijske sile so tega dne pretrpele doslej najhujši poraz v boju s slovenskimi partizani v vsem času okupacije...“

Sivi, težki oblaki so viseli nad nami. Debele dežne kaplje so se prebijale skozi goste, zeleno listje visokih dreves, se spuščale vedno niže in niže ter se ustavljale na že premočenih in trudnih telesih mladih ljudi. Dolga kolona mladincev se je radostno vzpenjala v breg. Niso jih motile dežne kaplje, niso se oziroma na svoja mokra oblačila, lase, telesa. Ponosno so stopali naprej, tu in tam je komu v prena-glem tempu zastal korak, a že ga je neznana sila potegnila naprej. Ubrani glasovi partizan-skih pesmi so segali v srca mladih, jih bodrili, jim vlivali moč in pogum. Zvoki harmonike so zadoneli skozi mrzle dežne kaplje, iz dvestotih mladih grl se je utrgal glas: „Svoboda res je zla-ta, svoboda nam je vse, zanjo če bo treba, vsakdo naj umre...“ Zastava je plapolala v vetru in nam kazala pot. Stopali smo za njo, s titovkami na glavah, z rdečo peterokrako zvezdo na

ne pogovore, prežete z neomaj-no vero v lepšo bodočnost, ter se poklonili spominu junaških borcev, ki so padli za našo svobodo.

„Četa – mirno!“ Komandan-tov glas je prevpil valujočo množico ob spomeniku.

„Danes, ko postajam član MPPČ Vide Pregarc in Jožeta Mazovca, II. grupe odredov, svečano obljubljam, da bom zvest in iskren tovariš, ki izpolnjuje dano besedo, da bom cenil slavno delo partizanov in vseh naprednih ljudi sveta, ki želijo svobodo in mir, da bom hodil po poti najboljših sinov našega naroda, da bom ljubil svojo domovino in vse njene bratske narode in da bom razvijal in branil vse pridobitve naše socialistične revolucije!“ je zadonelo iz mladih grl. Na vseh obrazih po katerih so tekle dež-ne kaplje, je zasijala iskra odpo-ra proti sovražnikom, se zarisal izraz sreče in ponosa, da lahko

ske čete. In kdaj so naše želje in sanje, da bi imeli svojo četo, postale resničnost?

V Zadvoru že 22. marca, ko so na Pugledu svečano zapri-segli kot mladinska Molniška četa. Na Vevčah in v Dolskem pa na dan pred našim največjim praznikom – Dnevom mladosti – in prav ob našem največjem jubileju – 30-letnici osvoboditve; v letu, ki smo ga v svetu proglasili za leto žensk. Tako smo vse te tri pomembne elemente združili v eno celoto:

– Čete so mladinske: sestavljajo jih mladi do 27. leta,

– čete so partizanske: imajo osnovne sestavine partizanskih čet iz NOB,

– čete so pohodne: s pohodi obujajo in gojijo tradicije NOB. Četa v Dolskem nosi ime po narodnem heroju – ženi – Vidi Pregarc, v vseh treh četah pa je več kot polovica deklet.

Poglavitna naloga MPPČ je obujanje tradicij NOB. Vendar tega ne nameravamo uresničevati samo zaradi tradicij samih. Borci imajo veliko spominov in teh ne smejo obdružiti zase, zaupati jih morajo nam mladim. Ob spominu na težka vojna leta hočemo dojeti, kaj so svoboda, mir, enakopravnost. Vsakdo med nami se mora naučiti ceniti te vrednote, da jih bo sposoben tudi braniti. Spoznati hočemo, kako se lahko mlad človek odpove svojim željam in načrtom zato, da bi dosegel skupne cilje. Naši očetje in matere so se odpovedali vsemu in šli v boj. Pa mi? Vse preveč je v nas individualizma in teženj po materialnih dobrinah. Se nekaj nas tesno povezuje med seboj. Vsi smo mladi, veseli in ne živimo radi sami. Na pohodih pa nas čaka vesela družba, veliko smeha, s tovariši se pogovarjamo o vseh problemih, ki nas tarejo. Teh pa ni malo, kajti mladi rod je že ponavadi najbolj občutljivi del družbe...

V vseh četah vlada res iskreno tovarištvo. Kako gorko, vzvišeno, častno, humano in sploh intimno zveni izraz – tovariš. Simbolizira nam iskrenost, poštenost, skromnost, hrabrost, požrtvovalnost, zavednost in zaupljivost; vse tiste pozitivne človekove lastnosti, ki so kra-sile naše borce med NOV, ki krasi-jo sedaj „mlade borce“ mladinskih partizanskih pohodnih čet.

Veter je prepodil oblake, sončni žarki so vsrkavali vase dežne kapljice s travnih bilk. Janče, kamor so se pomaknili udeleženci proslave na Tujem grmu, so zaživele v veseljem in razburkanem popoldnevu; slovenska in partizanska pesem se je razlegala prek vasi, mladi so se pomešali med borci, se pogovarjali z njimi in obujali spomine, sklepali nova poznanstva in tovarištva.

„Mladi Moščani smo tako kot vsa mladina v svoji organizaciji pripravljani iti v boj, ki ga zahteva današnji položaj. Ta ni tak, da bi zahteval puške v rokah, pač pa je to boj za pravične medsebojne odnose, kjer geslo Delu čast in oblast! ni vizija, marveč stvarnost.“

Mladi rod izpolnjuje in bo izpolnil Titovo željo in ne bo dovolil, da bi se še kdajkoli pojavila fašistična ali neka podobna nevarnost.

MARTINA TRDIN

V soboto, 14. junija so se svečano pripravljali zadnjič zbrali učenci osmih razredov osnovne šole v Polju.

Vreme se je kisalo, a lica mladincev in mladink, ki so prišli na valetu, so bila ali nasmejana ali svečano resna. Vsakdo je imel na prsih pripet svež bel nageljček. Njihovi šolski „sotrpini“, učenci in zlasti učenke sedmih razredov, so že prejšnjega in tudi tega dne pripravili v zgornjih avli dolgo mizo za 150 osemolcev in za učitelje.

Enourni kulturni program se je vsem vtisnil v srce, saj so člani baleta SNG iz Ljubljane pričarali vso lepoto življenja oseb, ki so jih predstavljali na odru.

Potem, ko je tovariš ravnatelj podelil pohvale in nagrade za

marijivost, odlični uspeh, delo v kroških, športnih ekipah in mladinski organizaciji, pa matematikom za uspeh v tekmoivanju za bronasto Vegovo priznanje, se je pričela interna zabava. Ozračje je bilo prijetno in ne le tistih sedemdeset, ki so obiskovali plesni tečaj, ampak tudi ostali so se vključili v gnečo plesalcev, saj se je vabilo odzval tudi tovariš plesni učitelj

in njegovih zvočniki so le malo časa mirovali. Prevzeti od ritma so včerašnji šolarji za nekaj ur pozabili na svojo osemletno zgodovino, ki so jo prejšnji dan napisali in narisali na dolge papirnate trakove. Ko je prišla ura slovesa, je bilo kar težko zapustiti veliko šolsko poslopje. Srečno pot v življenje, osmošolci!

J. KOZAMERNIK

Pohodna enota na začetku dolge poti

njih, v pohodnih oblekah in z napisi na ramah: II. grupa odredov.

Prek sto nas je bilo, ko smo se 24. maja v jutranjih urah odpravili na pot iz Dolskega, prek Laz in Jevnice, kjer so se nam pridružili še naši vrstniki iz Jevnice, Kresnic in Hotiča. Tam smo položili šopek cvetja pred spomenik žrtvam, nakar so nas stari, izkušeni borci vodili naprej mimo prijazne Pintarjeve kmetije na Tuji grm, kamor smo šli počastit obletnico bojev II. grupe odredov – ponosni, da lahko negujemo in razvijamo revolucionarne tradicije, ohranjamo in razvijamo pridobitve časa, v katerem se je slovenski narod dvignil proti zavojevalcu, ko je vrgl s sebe stoletno zati-ranje, ko je z mobilizacijo vseh svojih nacionalnih sil postal svobodni narod.

„Nobene čete še ni pri spomeniku, samo nekaj ljudi pripravljaja in ureja prostor...“ so zasopli kurirji sporočili komandirju. Ustavili smo se na robu gozda. Mogočna drevesa so nas zakrivala, dež je še vedno močil naša telesa. Čakali smo tiho in mirno, kot so prišli nekdanji borci II. grupe odredov in končno – spomeniku so se bližali mladi Moščani, ko so prehodili pot, kot so jo pred 33 leti borci II. grupe odredov. Tedaj smo iz gozda stopili tudi mi. Krog spomenika sredi jase na Tujem grmu smo se postavili „mladi borci II. grupe odredov“ – mladinske partizanske pohodne čete (MPPČ): Molniška, Jožeta Mazovca in Vide Pregarc.

Poslušali smo generalnega majorja Sotlerja, ki je spregovoril o krutih bojih pred 33 leti, o 30-letni izgradnji svobodne domovine, o njenih delovnih ljudeh in o mladih, ki prav te dni slavijo dan mladosti, Isavijo Titov rojstni dan. Pozdravili smo predsednika predsedstva SRS Sergeja Kraigherja, pozdravili smo vse družbenopolitične delavce moščanske, litijske, grosupeljske občine, pozdravili smo vse borce II. grupe odredov, se zapletli z njimi v živah-

nadaljujemo slavno delo naših očetov. Dosledno bomo izpolnjevali izrečene besede. Zmago in Savo, komandanta obeh čet, sta slovesno prevzela rdeča prapora z napisom: MPPČ Vide Pregarc (Jožeta Mazovca), 24. maj 1975. In obljubili smo, da ju bomo čuvali kot najsvetlejšo stvar svoje čete, da nas bosta vodila po poti, ki nas popelje v nov, še lepši svet.

Doživeli smo res pravi „ognjeni krst“.

„Se strelji bi se oglasili, pa bi mislili, da ste res sredi bojne vihrre...!“ je dejal stari borec. Res smo mladi do sedaj vedno spoznavali le lepe strani življenja, hodili smo na pohode, prireditve, proslave, vendar le v lepem, sončnem vremenu, toda tako kot tokrat, tako se nismo počutili še nikoli. Zares smo spoznali, kaj vse so pretrpeli borci, ko so se po snegu in dežju, po visoki mokri travi in po blatnih poteh, sestradani, premočeni in izmučeni bojevali za našo svobodo. Šele sedaj, ko nismo ves dan mogli sest, ko smo v tem mokrem vremenu našli naša telesa. Čakali smo tiho in mirno, kot so prišli nekdanji borci II. grupe odredov in končno – spomeniku so se bližali mladi Moščani, ko so prehodili pot, kot so jo pred 33 leti borci II. grupe odredov. Tedaj smo iz gozda stopili tudi mi. Krog spomenika sredi jase na Tujem grmu smo se postavili „mladi borci II. grupe odredov“ – mladinske partizanske pohodne čete (MPPČ): Molniška, Jožeta Mazovca in Vide Pregarc.

„Nobene čete še ni pri spomeniku, samo nekaj ljudi pripravljaja in ureja prostor...“ so zasopli kurirji sporočili komandirju. Ustavili smo se na robu gozda. Mogočna drevesa so nas zakrivala, dež je še vedno močil naša telesa. Čakali smo tiho in mirno, kot so prišli nekdanji borci II. grupe odredov in končno – spomeniku so se bližali mladi Moščani, ko so prehodili pot, kot so jo pred 33 leti borci II. grupe odredov. Tedaj smo iz gozda stopili tudi mi. Krog spomenika sredi jase na Tujem grmu smo se postavili „mladi borci II. grupe odredov“ – mladinske partizanske pohodne čete (MPPČ): Molniška, Jožeta Mazovca in Vide Pregarc.

V moščanski občini imamo tri mladinske pohodne partizan-

Spominski posnetek udeležencev politične šole za mlade delavce, ki je bila v maju 1975

POVEČANA SKRB ZA MLADE

Sveti krajevnih skupnosti šolskega okoliša OS Ketteja in Murna so se letos lotili dobre zamisli: s pionirji in mladinci osnovnošolci so se domenili za novo obliko povečane skrbi za nadaljnje družbenopolitično angažiranje mladih v šoli in v KS. Solo je pri tem vodila misel na obliko priznanja za dolgoletne napore in uspehe mladih, KS pa na to, kako bolj navezati bodoče volivce – kra-jane na družbenopolitično življenje v KS. Pri tem oblika niti ni tako važna – določa jo učencem tako politične kot kulturne, telesnokulturne, tehnične itd. možnosti delovanja: v KS pa naj bi te najrazličnejše oblike dobile adekvaten odraz v dejavnostih, ki že obstojajo, pa tudi v prebujenih željah in potrebah po novih oblikah delovanja.

Zato so se sveti KS Kodeljevo, Štepanjsko naselje, Bizovik in Hrušica-Fužine domenili ustanoviti sklad za priznanja osnovnošolcem. In 14. junija so ta prizadevanja rodila prve sadove: najuspešnejše organizacije, društva, klubi, krožki in skupnosti so dobile priznanja, naj-uspešnejši posamezniki v njih pa knjižne nagrade.

Pohvalna je tudi odločitev od-bora, da se s podelitvijo teh priznanj in nagrad pridruži podelitvi zlatih medalj bratov Ribar učencem 8. razreda, ki so bili odlični skozi vseh osem let učenja na osnovni šoli. Tako je zaključen krog pozornosti na vse vrste potencialov naših mladih generacij, ki naj po delu in uspehih dobijo tudi priznanje in spodbudo za bodoče svoje delo v družbenopolitični skupnosti kraja in kot posamezniki v njej.

SREČALI SE BOMO Z MLADIMI IZ SOVJETSKÉ ZVEZ

Letos bo Ljubljano obiskalo 37 mladinskih skupin iz Sovjetske zveze. Naša OK ZSMS jih sprejema 6, in sicer: (28. 5., 24. 6.,) 18. 7., 11. 8., 4. 9. in 2. 10.

Sprejem obsega:

- predstavitev in pozdrav v imenu mestne konference ZSMS
- seznanitev skupin z našim mestom (mesto – heroj, vloge mesta v NOB, razvoj in mesto danes)
- zgodovina mladinske organizacije (poseben poudarek na vlogi mladih v NOB, obnova porušene domovine)
- mesto in vloga ZSMS v današnji družbi (organizacijska shema, oblike in načela delovanja, interesne dejavnosti, obujanje revolucionarnih tradicij, mladi in samoupravljanje itd.)

Po tem uvodu bomo vpraševali tudi mi.

Če ima kdo kako posebno vprašanje o delu in življenju mladih iz SZ, nam ga naj sporoči!

Na 4. seji predsedstva OK ZSMS Ljubljana Moste-Polje so obravnavali aktualno družbenopolitično problematiko delovanja mladine in delovanja komunistov v mladinski organizaciji občine ter s tem zaključili pri-prave na sejo občinskega komi-iteja ZK z isto tematiko.

Na 8. seji sekretariata OK ZSMS Moste-Polje so predsedniki področnih konferenc, komisij in odborov obravnavali poročila o izvrševanju polletnega akcijskega programa in programirali naprej – do konca leta 75.

17. junija je bila ustanovljena konferenca mladih v vzgoji in izobraževanju za šolsko leto 1975/76. Konferenca je v minu-lem obdobju obravnavala svoj obstoj, kar je bilo razvidno iz poročila dosedanjega predse-dnika Danijela Rojska; izvoljeno je bilo novo predsedstvo in izvršilni organi za predsednico Darja Šimon – študentka FSPN, za sekretarja Saša Jeraja – dijak VI. gimnazije, sprejet je bil akcijski program, na katerem je precej poudarjanja prav področje idej-nopolitičnega izobraževanja in upravljanja mladih za vključevanje v šolsko in krajevo samo-upravo ter samoupravo združene-ga dela.

DEŽURNI 41-035

Delo v konferenci mladih de-lavcev poteka v ugotavljanju stana na področju stanovjske problematike in vključevanja in ustvarjalnosti mladih v samo-upravnih organih. S tem v zvezi poteka analiza v vseh OO ZSMS v združenem delu.

87-članska mladinska pohod-na partizanska četa Jožeta Ma-zovca iz KS Vevče-Zg. Kašelj (ustanovljena 23. maja na Jan-čah skupaj s četo Vide Pregarc iz KS Dolsko-Klopcje) se je ude-ležila osrednje posavske proslave 30. obletnice osvoboditve in vrnitve izgnancev v Brestanici.

Ustanovljena je bila nova OO ZSMS v KS Bizovik. Čestitamo in želimo čimveč ustvarjalnih akcij! Torej: OO ZSMS na pod-ročju krajevnih skupnosti ni le še v Hrušici, na Lipoglavu, v Polju in Besnici. Problematično pa je le v Hrušici, kajti drugod že delujejo iniciativni odbori za ustanovitev.

13. julija bo srečanje ml adine in borcev na Pugledu. Predvi-deno je formiranje mladinske pohodne partizanske čete iz Bi-zovika. Udeležencev shoda pri-čakujemo približno tisoč!

OK ZSMS je podelila prizna-nje najzaslužnejšim družbenopoli-tičnim delavcem – mladincem kakor tudi mentorjem mladih.

V juniju smo izvedli športna tekmovanja med osnovnimi organizacijami ZSMS v okviru Tedna mladih moščanov. Sode-lovalo je prek sto (100) ekip iz OO ZSMS, med seboj pa so se pomirile in streljanju, malem no-gometu, šahu, namiznem tenisu in košarki. Zaključek s podelit-vijo priznanj in pokalov je pri-pravila OO ZSMS Zelena jama, ki je bila tudi skupni zmagovalec tekmovanja.

40 brigadirjev naše občine – predvsem gimnazijcev – je odšlo na republiško delovno akcijo HALOZE 75 v brigadi Toneta Tomšiča. Komandant brigade je Ivan Dornik s VI. gimnazije. Bri-

gada je odšla dobro pripravljena saj so imeli prej 3 brigadne kon-fERENCE. V času poročanja za Našo skupnost vemo, da je moščanska brigada zelo delovna in udarna pri kopanju jarkov za vodovod pri Majšperku.

Priprave za zvezno delovno akcijo SAVA 75 so v polnem teku. Pripravljenih je že 60 brigadirjev (rabimo jih še deset, PO-HITITE!). Gremo 9. julija, vrne-mo pa se 5. avgusta. Lani je naša brigada Toneta Tomšiča na isti delovni akciji osvojila trač 7 se-kretarjev SKOJA in vrsto udarni-skih priznanj (toliko za osvetelev spomina).

Skupaj z mladimi iz pobra-tene Bileče letos prvič pripravljamo bratstva in enotnosti mladih Bilečancev in Moščanov. Bri-gada bo štela 20 Bilečanov in 20 Moščanov in bo delala na Zvezni delovni akciji KOZARA 75 od 3. do 31. julija. Se je nekaj prostih brigadirskih mest!

Apeliramo na vse TOZD, ki so podpisale samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov, da odvedejo sredstva na dogovorjeni račun ter s tem omogočijo normalen potek soli-darnostnega prelivanja sredstev v manj razvite občine in še naprej: velikemu številu dijakov in študentov nadaljnji študij.

V bližnjem obdobju čakajo nas velike politične akci-je, od katerih sta vsekakor naj-važnejši:

a) pospešiti podpisovanje sa-moupravnega sporazuma o zbira-nju sredstev za gradnjo in sanac-ijo dijaških domov (delegati v iniciativne odbore mlade, sode-lovati na razprava, opozorjati na slabosti, ki jih je pokazal štipendijski sporazum...)

b) pospeševati (dajati inicia-tivo) pristopa k načrtovanju – tako v TOZD, kot v KS, občini, mestu (forzitati ustanavljanje od-borov za sestavo načrtov v vseh sredinah). Apelirati na strokovne službe, da izdelajo osnutke načrtov.

Sredi julija bo odšla 25-član-ska delegacija ljubljanske mladi-ne v pobrateni Wiesbaden. V delegaciji bodo 4 Moščani.

Zadnja številka Delovnega in-formatorja mladine občine Ljubljana Moste-Polje je izšla v 400 izvodih.

Ocenjujemo, da je trenutno v OO ZSMS naše občine približno 3500 članov ZSMS. Povsod se je pričela kadrovska evidenca član-stva (enotni kartoni), članske iz-kaznice in članarina sta prav tako urejeni. Članarina je 1,00 din mesečno.

Vsem interesentom za značke ZSMS sporočamo, da jih lahko dobijo pri predstavniku svoje OO ZSMS ali na OK ZSMS Moste-Polje.

V bližnji prihodnosti bo zelo veliko pozornosti posvečeno akciji podružabljanja koncepta ljudske obrambe in družbene samozščite ter delovanja mladih na tem področju. Organiziramo predavanja po OO ZSMS o nalo-gah in načel o vključevanju v obrambne priprave, predvsem v smeri krepitve socialističnega partiotizma, krepitve in soobli-kovanja idejnopolitičnih teme-ljev in priprav na ljudsko obrambo in vključevanja in usposabljanja za ljudsko obrambo. Zavedamo se, da smo v tem letu na področju LO in DS prav v bazi (z izjemo treh KS) zelo malo naredili.